

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

ગુજરાતી વિષયની અભ્યાસ સમિતિ

દ્વારા સંયોજિત

રેગ્યુલર /એક્સટર્નલ અભ્યાસક્રમ

એમ.એ. સેમેસ્ટર-૧ થી ૪ (નવીન)

[સને વર્ષ : ૨૦૨૪-૨૦૨૫, ૨૦૨૫-૨૦૨૬, ૨૦૨૬-૨૦૨૭]

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૪

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ , ૨૦૨૫ -૨૬ , ૨૦૨૬-૨૭)

Core course: 10

ગુજરાતી પેપર - ૧૬ વિશ્વસાહિત્ય

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ વિશ્વસાહિત્યની વિભાવના જાણે અને કૃતિઓનો પરિચય મેળવે.

એકમ -૧. વિશ્વસાહિત્ય - સંજ્ઞા વ્યાખ્યા અને વિભાવના, જનરલ લિટરેચર, રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય ભારતીય ઉપખંડનું સાહિત્ય, સંસ્થાનવાદી (કોલોનિયન) સાહિત્ય

એકમ-૨. વિશ્વસાહિત્યની મહત્વની કૃતિઓનો પરિચય

વેઇટિંગ ફોર ગોદો (સેમ્યુઅલ બેકેટ), આઉટ સાઈડર (આલ્બેર કામૂ)

ઈડિપસ (સોફોકલીસ), ધ ઓલ્ડમેન એન્ડ ધ સી (હેમિંગ્વે), એનીમલ ફાર્મ (જ્યોર્જ ઓરવેલ)

એકમ-૩. ડોલ્સ હાઉસ -અનુ. નીના ભાવનગરી અરુણોદય પ્રકાશન

એકમ-૪. 'સિદ્ધાર્થ' અનુ. શિરીષ પંચાલ પાર્શ્વ પ્રકાશન અમદાવાદ.

સંદર્ભગ્રંથ:

૧. સિદ્ધાર્થ - ભરત મહેતા

૨. તુલનાત્મક સાહિત્ય - ધીરુ પરીખ

૩. તુલનાત્મક સાહિત્યની દિશામાં - અશ્વિન દેસાઈ

૪. તુલનાત્મક સાહિત્ય વિદેશી સંદર્ભ -ચૈતન્ય દેસાઈ

૫. સ્વાધ્યાય- ડૉ. દમયંતી પરમાર

૬ તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા - ઈન્દ્રનાથ ચૌધરી

૭. તુલનાત્મક સાહિત્ય - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

૮. ગુજરાતી અનુવાદ વિચાર - ડૉ. જયંતી ચૌધરી - ફ્લેમિંગો પ્રકાશન

૯. વિશ્વ નવલકથા - સુમન શાહ

૧૦. નાટક વિશે - જયંતી દલાલ.

૧૧. 'સિદ્ધાર્થ' અનુ. અલ્કેશ પટેલ અરુણોદય પ્રકાશન અમદાવાદ.

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૪

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ , ૨૦૨૫ -૨૬ , ૨૦૨૬-૨૭)

Core course: 11

ગુજરાતી પેપર -૧૭ ભાષાવિજ્ઞાન

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ માન્ય ગુજરાતીના રૂપતંત્ર તથા વાક્યવિચાર વિશે સમજે, ગુજરાતી ભાષાશાસ્ત્રીઓના પ્રદાનનો પરિચય મેળવે તથા વ્યુત્પત્તિ વિચારનો ખ્યાલ મેળવે.

એકમ-૧. માન્ય ગુજરાતીનું રૂપતંત્ર

રૂપતંત્રનો ખ્યાલ

રૂપઘટકની વિભાવના

ગુજરાતીમાં વચન, લિંગ અને કાળના અર્થો

રૂપઘટકોની તારવણી

એકમ-૨. ગુજરાતીમાં વાક્ય વિચાર

વાક્યતંત્ર વિચાર - વાક્યના પ્રકારો - વાક્ય રચના

ગુજરાતીમાં પદક્રમ અને પદસંવાદ

એકમ-૩. વ્યુત્પત્તિ વિચાર

(અ) સ્વરોનું પરિવર્તન

૧. 'ઇ' અને 'ઉ'

૨. 'એ' અને 'ઓ'

૩. પાસ પાસે આવેલા સ્વરો

૪. 'અ' કારનો લોપ

(બ) વ્યંજનોનું પરિવર્તન

૧. 'લ' નો 'ળ'

૨. 'સ' નો 'શ'

૩. 'હ' નો લોપ

૪. 'અય' અને 'અવ' (એ કે ઐ અને ઓ કે ઔ)

૫. સંયુક્ત વ્યંજનોનું સરલીકરણ અને પૂર્વસ્વરોનું દીર્ઘત્વ

એકમ-૪. ગુજરાતીમાં ભાષાશાસ્ત્રીઓનું પ્રદાન

નરસિંહરાવ દિવેટિયા, હરિવલ્લભ ભાયાણી, પ્રબોધ પંડિત,

કે. કા. શાસ્ત્રી, ઊર્મિ ધનશ્યામ દેસાઈ

સંદર્ભગ્રંથ:

૧. ભાષાવિજ્ઞાન - (સંવર્ધિત આવૃત્તિ ૧૯૭૮) ડૉ. કે.બી.વ્યાસ
૨. ભાષાપરિચય - પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત
૩. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન - ડૉ. પ્રબોધ પંડિત
૪. ધ્વનિઘટકની વિભાવના - ડૉ. ભારતીબેન દવે
૫. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ - જયંત કોઠારી
૬. વ્યુત્પત્તિ વિચાર - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૭. તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા - ઈન્દ્રનાથ ચૌધરી
૮. ગુજરાતી ધ્વનિવ્યવસ્થાની વિચારણા - પિંકી પંડ્યા
૯. ભાષાવિજ્ઞાન પરિચય - રમેશ ત્રિવેદી
૧૦. ગુજરાતી વ્યાકરણ પ્રવેશ - અશરફખાન પઠાણ
૧૧. થોડોક વ્યાકરણ વિચાર - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૨. શબ્દ અને પરિશીલન - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૩. ગુજરાતી ભાષા- ડૉ. ટી. એન. દવે
૧૪. વ્યાકરણ વિમર્શ - ડૉ. ઊર્મિ ઘનશ્યામદેસાઈ
૧૫. વ્યાકરણ : અર્થ અને આકાર - ડૉ. પ્રબોધ પંડિત
૧૬. ગુજરાતી વાક્યરચના - ડૉ. પ્રબોધ પંડિત
૧૭. ગુજરાતી ભાષા અને સાહિત્ય (નરસિંહરાવ દિવેટિયાના બે ભાગમાં પ્રગટ થયેલા વ્યાખ્યાન પુસ્તકોનો સંક્ષેપ) - સંક્ષેપકાર - કે.કા.શાસ્ત્રી

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૪

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ , ૨૦૨૫ -૨૬ , ૨૦૨૬-૨૭)

Core course: 12

ગુજરાતી પેપર -૧૮ લોકસાહિત્ય -૨

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ લોકસાહિત્યથી માહિતગાર થાય.

એકમ -૧

૧. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય : સંશોધન અને સંપાદનનો ઇતિહાસ
૨. આદિવાસી લોકસાહિત્ય : સંશોધન અને સંપાદનનો ઇતિહાસ

એકમ -૨

૧. લોકસાહિત્ય સંશોધન-સંપાદનની સમસ્યાઓ
૨. લોકસાહિત્ય સંશોધન સંપાદન ક્ષેત્રે મહત્વનું પ્રદાન કરનારાઓ : ઝવેરચંદ મેઘાણી જોરાવરસિંહ જાડેજા, ખોડીદાસ પરમાર, હસુ યાજ્ઞિક, ભગવાનદાસ પટેલ, ડાહ્યાભાઈ વાઢુ

એકમ-૩. લોકકથા

૧. લોકકથા : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને લક્ષણો
૨. લોકકથાના પ્રકારો - પુરાણકથા, દંતકથા, ધર્મકથા, વ્રતકથા, પરીકથા વગેરે સાથેનો સંબંધ
૩. લોકકથામાં મોટીફ : સંજ્ઞા અને વિભાવના
૪. લોકકથાની કથનશૈલી મોટીફનો વિનિયોગ

એકમ -૪. કૃતિનો અભ્યાસ : સૌરાષ્ટ્રની રસધાર ભાગ ૩ - ઝવેરચંદ મેઘાણી

૧. ઘોડી અને ઘોડેસવાર ૨. વેર ૩. ઘોડાની પરીક્ષા ૪. કાઠીયાણીની કટારી ૫. આઈ
૬. કાનિયો ઝાપડો ૭. ચમારના બોલે ૮. ભાઈ બહેન ૯. મહેમાની ૧૦. ભાઈ

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. 'ગુજરાતી લોકસાહિત્ય વિમર્શ' - બળવંત જાની - પાર્શ્વ પ્રકાશન
૨. કોંકણી લોકકથાઓ : એક અભ્યાસ - પ્રભુ ચૌધરી
૩. કુંકણા કથાઓ : ડાહ્યાભાઈ વાઢુ - સાહિત્ય અકાદમી, દિલ્હી
૪. ગુજરાતની લોકસંસ્કૃતિ - ડૉ. હસુતાબેન સૈદાણી, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
૫. ગુજરાતી આદિવાસી સાહિત્ય - સં. હસુ યાજ્ઞિક , ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
૬. લોકસાહિત્ય-સંપાદકો-પ્રભાશંકર તરૈયા, નરોત્તમ પલાણ, પ્ર.ગુજ. સા.પરિષદ,અમદાવાદ
૭. લોકસાહિત્ય - આલોક - જશવંત શેખડીવાળા- પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
૮. લોકકથાના મૂળ અને ફુલ - હરિવલ્લભ ભાયાણી- પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૯. ગુજરાતના આદિવાસી નૃત્યો - સં. વિક્રમ ચૌધરી, ધીરુભાઈ પટેલ, ભાષા સંશોધન-પ્રકાશન કેન્દ્ર,
૧૦. વારલી નારણદેવની કથા- ડૉ. એ. એ. શેખ.

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૪

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ , ૨૦૨૫ -૨૬ , ૨૦૨૬-૨૭)

Elective Course:: 004 A

ગુજરાતી પેપર -૧૯ (A) સાહિત્ય અને મનોવિજ્ઞાન

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને મનોવિજ્ઞાનના આંતર સંબંધોનો પરિચય મેળવે.

એકમ -૧. સાહિત્ય અને મનોવિજ્ઞાન પાયાની વિભાવના અને કાર્યક્ષેત્ર

એકમ -૨. સાહિત્ય અને મનોવિજ્ઞાનનો પારસ્પરિક સંબંધ

એકમ -૩. 'નાઈટમેર' - સરોજ પાઠક સમન્વય પ્રકાશન, અમદાવાદ

એકમ -૪. પસંદગીની દસ વાર્તાઓ

૧. નવો જન્મ -રા.વિ.પાઠક ૨. પરિતોષ -ચુનીલાલ મડિયા ૩. મારી ચંપાનો વર -ઉમાશંકર જોશી , ૪. લોહીની સગાઈ -ઈશ્વર પેટલીકર ૫. ચોન્ટી - ઇવાડેવ ૬. દુષ્યક -સરોજ પાઠક ૭. ધુમ્રસેર - ગુલાબદાસ બ્રોકર ૮. સુવર્ણફળ - હિમાંશી શેલત ૯. રઢ - મોહન પરમાર ૧૦. એકવીસમું ટીફીન - રામ મોરી

સંદર્ભ ગ્રંથ:

૧. શબ્દબોધ- ગુણવંત વ્યાસ
૨. વિવેચનની ભૂમિકા - પ્રમોદકુમાર પટેલ
૩. ગુજરાતી કથાવિશ્વ - બાબુ દાવલપુરા
૪. કથાયોગ - નરેશ વેદ
૫. પ્રશિષ્ટ ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તાઓ - રઘુવીર ચૌધરી
૬. શતરૂપા - શરીફા વીજળીવાળા
૭. અનુબંધ - જયેશ ભોગાયતા
૮. સમત્વ - ભરત ઠાકર - શબ્દલોક પ્રકાશન

અથવા (વિકલ્પ)

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૪

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ , ૨૦૨૫ -૨૬ , ૨૦૨૬-૨૭)

Multi Disciplinary : 004 A

ગુજરાતી પેપર-૨૦ (A) સાહિત્યિક પત્રકારત્વ

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓને સાહિત્ય અને પત્રકારત્વનો પરિચય મળે.

એકમ - ૧. સાહિત્યિક પત્રકારત્વ સંજ્ઞા, વિચાર, સ્વરૂપ, પ્રયોજન અને કાર્યક્ષેત્ર, માધ્યમો, વર્તમાનપત્ર અને સાહિત્યિક સામયિકો

એકમ - ૨. ગુજરાતી સાહિત્યિક પત્રકારત્વનો ઇતિહાસ ઉદ્ભાવક પરિબળો, ગુજરાતી સાહિત્યિક પત્રકારત્વનો વિકાસ, સુધારકયુગ, પંડિતયુગ, ગાંધીયુગ, અનુગાંધીયુગ

એકમ-૩. મહત્વના સાહિત્યિક સંપાદકોના કાર્ય પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન - વિજયરાય વૈદ્ય, રા.વિ.પાઠક, મણિલાલ દ્વિવેદી , બચુભાઈ રાવત, સુરેશ જોષી

એકમ-૪. કેટલાક મહત્વના સાહિત્યિકોનું સાહિત્યક્ષેત્રે પ્રદાન - ડાંડિયો, વીસમી સદી, સંસ્કૃતિ, ફાર્બસ, પ્રત્યક્ષ

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. સંવિદના તેજ વલય - કિશોર વ્યાસ
૨. સાહિત્યરંગી પત્રકારત્વ -
૩. નેપથ્યથી પત્રકારત્વ - રમણ સોની- પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૪. ગુજરાતી પત્રકારત્વ - યાસીન દલાલ
૫. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ - સં. કુમારપાળ દેસાઈ